

Το ελληνικό Δημόσιο είναι ο κύριος εργοδότης των εταιρειών που απαρτίζουν το Σύνδεσμο Ελληνικών Εταιρειών - Γραφείων Μελετών, το μέγεθος των οποίων θεωρείται μάλλον μικρό για τα ευρωπαϊκά δεδομένα και είναι κατά βάση «προσωπικές» εταιρείες και με μικρή δραστηριότητα στο εξω-

ροί, υπάλληλοι, μόνιμοι συνεργάτες κ.ά.) είναι περί τα 3.500 άτομα.

Οικονομικά στοιχεία των εταιρειών μελετών

Στη συνέχεια παρουσιάζεται μια σειρά από γραφήματα, με στοιχεία που αντλήθηκαν από τα σχετικά ερωτηματολόγια.

Στο πρώτο γράφημα (Γ1) πα-

Στο τελευταίο γράφημα (Γ4) παρουσιάζεται το απασχολούμενο προσωπικό (μόνιμοι συνεργάτες, υπάλληλοι, εταίροι κ.ά.) ανά μέγεθος εταιρείας μελετών. Παρατηρείται ότι μόνο το 9% των εταιρειών μελετών έχει προσωπικό άνω των 40 ατόμων, ενώ το 74% των εταιρειών έχει προσωπικό έως 20 άτομα.

Σημαντικός ο αναπτυξιακός ρόλος των ελληνικών εταιρειών μελετών

ΕΡΕΥΝΑ - ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ - ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΕΓΜ

τερικό. Ωστόσο, οι ελληνικές εταιρείες μελετών αποτελούν σημαντικό κρίκο στην αλυσίδα του αναπτυξιακού δυναμικού της χώρας, των οποίων οι προσφερόμενες υπηρεσίες ανέρχονται στο ποσό των 200 εκατ. ευρώ ετησίως. Σήμερα, οι εταιρείες μελετών απασχολούν, περίπου, 3.500 άτομα, υψηλής, στην πλειονότητά τους, ακαδημαϊκής στάθμης.

Αυτά είναι τα βασικά στοιχεία που προέκυψαν από την έρευνα, την οποία πραγματοποίησε ο Σύνδεσμος Ελληνικών Εταιρειών - Γραφείων Μελετών (ΣΕΓΜ) μεταξύ των εταιρειών - μελών του, με στόχο να αποτυπωθεί κατά το δυνατόν αντικειμενικά η σημερινή εικόνα του κλάδου.

Όπως προκύπτει από τα επεξεργασθέντα στοιχεία:

- Ο μέσος συνολικός ετήσιος κύκλος εργασιών των εταιρειών μελετών είναι 185 εκατ. ευρώ.
- Το ποσοστό των διπλωματούχων μηχανικών επί του συνολικού προσωπικού των εταιρειών μελετών είναι 56%.
- Το ποσοστό κατόχων μελετητικών πτυχίων επί του συνολικού προσωπικού των εταιρειών μελετών είναι 47%.
- Το σύνολο του απασχολούμενου προσωπικού (εταί-

ρουσιάζεται ο μέσος ετήσιος κύκλος εργασιών ανά εταιρεία (σε ευρώ) της τελευταίας τριετίας. Παρατηρείται ότι σχεδόν οι μισές εταιρείες μελετών (46%) έχουν ετήσιο τζίρο μικρότερο από 500.000 ευρώ, ενώ μόνο το 6% του συνόλου των εταιρειών έχει ετήσιο τζίρο άνω των 3.000.000 ευρώ.

Στο δεύτερο γράφημα (Γ2) παρουσιάζεται το ποσοστό του ετήσιου κύκλου εργασιών των εταιρειών μελετών, που προέρχεται από πελάτες εκτός Δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, ήτοι ιδιώτες ή οργανισμοί εκτός του Δημοσίου. Παρατηρείται ότι ένα σημαντικό ποσοστό των εταιρειών (68%) εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το ελληνικό Δημόσιο, αφού άνω του 50% του τζίρου τους προέρχεται από υπηρεσίες σε αυτό.

Στο τρίτο γράφημα (Γ3) παρουσιάζεται το ποσοστό του ετήσιου κύκλου εργασιών των εταιρειών μελετών που προέρχεται από συμβάσεις του εξωτερικού (δημόσιοι φορείς και ιδιώτες). Παρατηρείται ότι σημαντικό ποσοστό (77%) των εταιρειών μελετών έχουν τζίρο από το εξωτερικό μικρότερο του 10% του ετήσιου τζίρου τους, ενώ μόλις το 2% έχουν τζίρο μεγαλύτερο του 50% του ετήσιου τζίρου τους.

Συμπεράσματα και σχολιασμός

Ο ΣΕΓΜ σε ανακοίνωσή του σχολιάζει ως εξής τα συμπεράσματα της έρευνας:

1. Ο κύριος εργοδότης των ελληνικών εταιρειών μελετών είναι το ελληνικό Δημόσιο. Ακόμη και οι εταιρείες μελετών που δήλωσαν ότι άνω του 50% του τζίρου τους προέρχεται από πελάτες εκτός Δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα πιστεύεται ότι σε μεγάλο βαθμό εξαρτώνται από αυτό, αφού οι πελάτες τους (εργολάβοι, παρακωρησιούχοι κ.ά.), σε μεγάλο βαθμό, εκτελούν συμβάσεις του Δημοσίου. Το γεγονός αυτό είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό για τη βιωσιμότητα των ελληνικών εταιρειών μελετών, με δεδομένη τη μακροχρόνια οικονομική ύφεση, στην οποία έχει εισέλθει η χώρα και τις περιορισμένες δυνατότητες που υπάρχουν για νέες κρατικές επενδύσεις.

2. Το μέγεθος των περισσότερων ελληνικών εταιρειών μελετών, λαμβάνοντας υπόψη τον ετήσιο τζίρο τους και το απασχολούμενο προσωπικό, θεωρείται μάλλον μικρό για τα ευρωπαϊκά δεδομένα.

3. Το στοιχείο ότι το ποσοστό κατόχων μελετητικών πτυχίων είναι το 47% του συνόλου του προσωπικού των εταιρειών

μελετών καταδεικνύει ότι ένας μεγάλος αριθμός εταιρειών είναι μικρές σε μέγεθος, αλλά και «προσωπικές», δηλαδή οι εργαζόμενοι σε αυτές είναι σε μεγάλο βαθμό και οι ιδιοκτήτες - μέτοχοι - εταίροι.

Τα στοιχεία για τις δραστηριότητες στο εξωτερικό είναι μάλλον αποθαρρυντικά. Σε άλλες χώρες

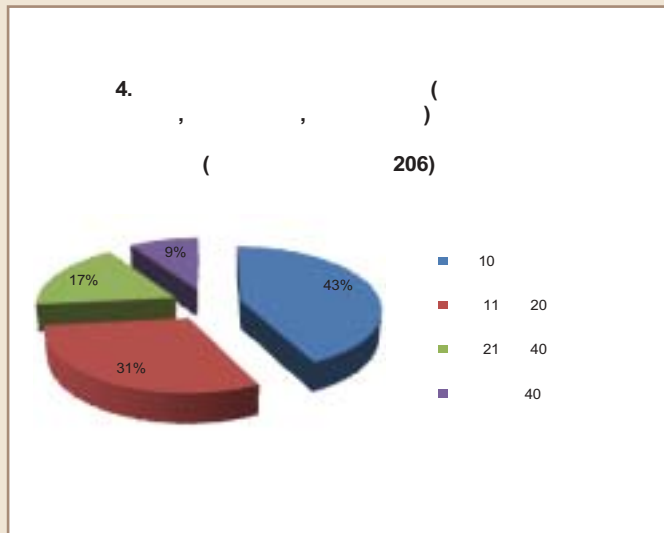
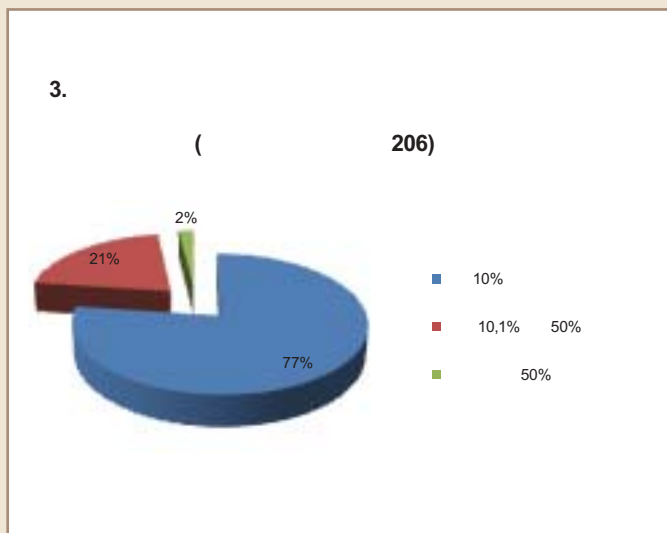
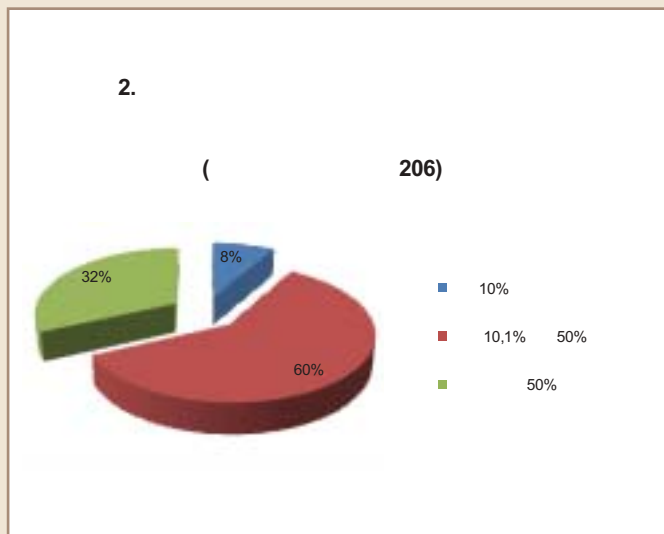
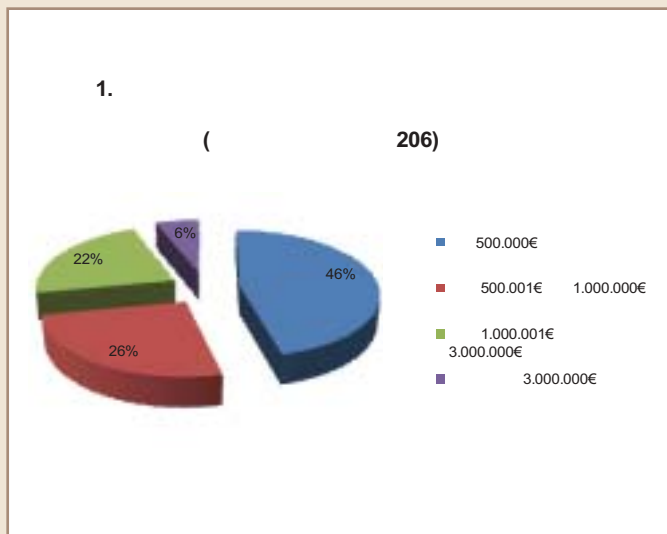
κρού μεγέθους τους, που οφείλεται κυρίως στο νομοθετικό πλαίσιο ενός κακώς εννοούμενου «προστατευτισμού», που ισχύει στην Ελλάδα και το οποίο συνεπάγεται τις περιορισμένες δυνατότητες να ανταποκριθούν αυτόνομα σε μια ευρεία γκάμα μελετητικών αντικειμένων, όπως συνήθως απαιτείται στις περισσότερες

- Η αδυναμία συχνής παρουσίας εκπροσώπων των εταιρειών και προώθησης των συμφερόντων τους στην έδρα του πελάτη, λόγω του υψηλού απαιτούμενου κόστους.

- Οι υψηλές χρηματοοικονομικές προϋποθέσεις που ορίζουν σε πολλούς διαγωνισμούς οι φορείς ανάθεσης (π.χ. ελάχιστος ε-

όπως συμβαίνει στο εσωτερικό, παρά το οξύμωρο, ότι η Τράπεζα Αττικής ανήκει ουσιαστικά στο ΤΣΜΕΔΕ.

Παρ' όλες τις αντικειμενικές δυσκολίες, εκτιμάται ότι οι ελληνικές μελετητικές εταιρείες, με την υψηλού επιπέδου τεχνογνωσία που αποκτήθηκε τις τελευταίες δεκαετίες στην Ελλάδα από την υ-

της Δυτικής Ευρώπης (Γερμανία, Αυστρία, Αγγλία, Δανία, Ολλανδία κ.ά.) ο αντίστοιχος τζίρος πολλών εταιρειών μελετών είναι - κατά πληροφορίες μας - της τάξης του 30% έως 40%. Η μικρή διεισδυτικότητα των ελληνικών εταιρειών μελετών στο εξωτερικό είναι αναμενόμενη, λόγω του μι-

προκηρύξεις στο εξωτερικό. Περαιτέρω μία σειρά άλλων αποτρεπτικών παραγόντων είναι: - Η απουσία οργανωμένης και αποτελεσματικής υποστήριξης από τους φορείς της οικονομικής διπλωματίας, παρά τα σημαντικά βήματα που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια.

τήσιος τζίρος αναδόχου τα τελευταία χρόνια: 5.000.000 ευρώ). - Οι υψηλές εγγυητικές συμμετοχής σε διαγωνισμούς και καλής εκτέλεσης (2% έως 10% της συμβατικής αμοιβής), οι οποίες, μάλιστα, πρέπει να εκδοθούν από αναγνωρισμένες τράπεζες και όχι από το ΕΤΑΑ (πρώην ΤΣΜΕΔΕ),

λοποίηση μεγάλων έργων υποδομής, αλλά και με την ευελιξία που τις διακρίνει, είναι δυνατόν να δραστηριοποιηθούν περαιτέρω στο εξωτερικό, υπό την προϋπόθεση ότι θα προσαρμοστούν στους νόμους της παγκόσμιας αγοράς σε θέματα ανταγωνιστικότητας.